

Н. О. КОНДРАТЕНКО, В. Є. ЛУК'ЯНЧЕНКОВА

Харківська національна академія міського господарства

Ринкові перетворення національної економіки України, підвищення рівня самостійності її регіонів і отримані процеси трансформаційного спаду призвели до порушення безперервності і цілісності відтворення елементів соціальної інфраструктури. Будівельна галузь, будучи соціально-значущою частиною регіонального та національного господарства та його соціальної інфраструктури, також випробовує ряд істотних труднощів і обмежень щодо свого економічного розвитку: недостатня мотивація приватних інвесторів у виробленні будівельної продукції, дисбаланс структури попиту та пропозиції на будівельному ринку, низька інноваційна активність економічних суб'єктів, неекологічність оточувального середовища, диспропорція якості будівництва і якості обслуговування житлових будинків та ін.

Динаміка розвитку будівельної галузі регіону визначається ефективністю інноваційних процесів, що відбуваються. Розвиток інноваційної діяльності є одним з найважливіших системних чинників підвищення рівня конкурентоспроможності будівельної продукції. Інноваційність галузі визначається як її здатність до самооновлення, адаптації до змін і генерування науково-технічного прогресу. Світовий досвід показує, що сталий розвиток виробництва і підтримка його конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі залежить не стільки від ресурсних можливостей, скільки від впровадження інновацій.

На мікрорівні (рівні будівельного підприємства) інноваційна діяльність здійснюється через відповідні інноваційні проекти. Інноваційний проект є складною системою взаємообумовлених і взаємопов'язаних за ресурсами, термінами і виконавцями заходів, спрямованих на досягнення конкретних цілей на пріоритетних напрямках науки і техніки. Застосування методології проектного управління є найкращим та найбільш ефективним підходом до оптимізації процесів реалізації інноваційних проектів. Вона дозволяє підвищити ефективність робіт і добитися необхідних результатів з найменшими витратами.

Серед проблем інноваційного розвитку будівельної галузі, що потребують вирішення на регіональному рівні, слід виділити наступні:

- системна неповнота правових та нормативних актів, які регламентують перехід економіки галузі на інноваційний шлях розвитку;
- домінування будівельної продукції з низьким інноваційним рівнем, виробленої на застарілій технологічній та сировинній базі;
- недостатнє кадрове забезпечення інноваційної діяльності, в тому числі відсутність кваліфікованих кадрів будівельних підприємств для ініціювання та реалізації інноваційних проектів;

- проблеми інвестування інноваційної діяльності підприємств будівельної галузі.

Критеріями відбору інноваційних проектів для надання фінансової підтримки у формі фінансового кредиту підприємствам будівельної галузі є:

- фінансово-економічні показники ефективності інвестиційного (інноваційного) проекту (термін окупності витрат, рентабельність виробництва);

- кількість створюваних нових робочих місць та підвищення заробітної плати персоналу;

- збільшення обсягу виробництва будівельної продукції;

- збільшення платежів до бюджетів всіх рівнів.